

NYTT FRÅN 2026

PA 16 – din tjänstepension

Du som är anställd inom det statliga avtalsområdet omfattas av tjänstepensionsavtalet PA 16. Det är din centrala fackliga organisation, OFR/S,P,O, och Arbetsgivarverket som har förhandlat fram avtalet. PA 16 består av två avdelningar. Avdelning I för dig som är född 1988 eller senare och Avdelning II för dig som är född 1987 eller tidigare.

Tjänstepensionen kompletterar den allmänna pensionen som du får från Pensionsmyndigheten. Det innebär att tjänstepensionen normalt sett inte är den största delen av din totala ålderspension. Har du inkomster över det så kallade taket i socialförsäkringen, vilket 2026 motsvarar ca 52 125 kr/mån, är tjänstepensionen betydligt större, vilket beror på att sådana inkomster inte ger något intjänande i den allmänna pensionen.

Två avdelningar

Det finns två olika avdelningar i PA 16. *Avdelning I* gäller för dig som är född 1988 eller senare. *Avdelning II* bygger i stora delar på det tidigare gällande pensionsavtalet PA 03 och gäller för dig som är född 1987 eller tidigare. Ålderspensionerna i PA 16 är med ett undantag

premiebestämda, vilket betyder att det är pensionspremiens storlek som bestäms i avtalet.

Pensionens storlek beror sedan på en mängd faktorer, till exempel storleken på de inbetalda premierna, kapitalavkastning och avgifter på sparandet. För dig som omfattas av Avdelning II kan det också finnas rätt till en förmånsbestämd pension. En sådan pension kännetecknas av att förmånen, pensionen, är bestämd i avtalet som en viss andel av den genomsnittliga lönen före pensioneringen.

Bra att veta om inkomstbasbelopp (ibb)

Inkomstbasbelopp	Årslön (kr)	Motsvarande månadslön (kr)
7,5	625 500	52 125
20	1 668 000	139 000

AVDELNING I – för dig som är född 1988 eller senare

ÅLDERSPENSION VALBAR

Du kan välja förvaltare av pensionspremierna bland de valbara försäkringsbolagen*.

En traditionell pensionsförsäkring i *Kåpan Pensioner* blir placeringen om du inte gör något val. Premien beräknas per månad och är 2,5 procent av inkomstunderlaget upp till ett tak (2026 ca 52 125 kr/mån). För inkomster över detta tak är premien 20 procent av underlaget.

ÅLDERSPENSION OBLIGATORISK

Pensionspremierna placeras i en traditionell pensionsförsäkring i *Kåpan Pensioner*. Premien beräknas per månad och är 2,0 procent av inkomstunderlaget upp till ett tak (2026 ca 52 125 kr/mån). För inkomster över detta tak är premien 10 procent av underlaget.

ÅLDERSPENSION FLEX

Pensionspremierna placeras i en traditionell pensionsförsäkring i *Kåpan Pensioner*. Premien beräknas per månad och är 1,6 procent av hela den kontant utbetalda lönen i anställningen.

Från oktober 2026 höjs premien till 1,7 procent.

Premierna för alla pensionsdelar tjänas in under hela anställningen till och med 69 års ålder. Du och din arbetsgivare kan avtala om fortsatt pensionsintjänande om du fortsätter att arbeta efter den åldern.

Beräkningsunderlaget för premien utgår från den utbetalda lönen, inklusive alla tillägg utom kostnadsersättningar. För ålderspensionerna *valbar* och *obligatorisk* bortses från löneavdrag på grund av sjukdom, arbetsskada eller föräldraledighet. För *ålderspension flex* räknas enbart faktiskt utbetald lön och tillägg. Har du samtidigt statliga anställningar läggs underlaget från arbetsgivarna ihop innan premieberäkning.

Uttag kan göras från 64 års ålder (63 år för ålderspension flex). Du måste ansöka om pensionen hos det eller de försäkringsbolag som förvaltar pensionerna. Utbetalning görs livslångt eller under en begränsad tid enligt särskilda regler för varje pensionsdel. Flexpension kan utbetalas under så kort tid som 12 månader och kan därmed användas till exempel för att minska din arbetstid i slutet av arbetslivet.

Det är möjligt att välja till ett så kallat *återbetalningsskydd*. Om du har ett sådant utbetalas försäkringskapitalet till make, sambo eller barn vid ett dödsfall. Om du inte har det, får du i stället högre avkastning på ditt sparande.

* Vilka de valbara bolagen är kan du se på ofr.se

AVDELNING II – för dig som är född 1987 eller tidigare

INDIVIDUELL ÅLDERSPENSION

Premien beräknas per månad och är 2,5 procent av hela den pensionsgrundande lönen. Du kan välja försäkringsbolag för förvaltning av din premie. Om du inte gör något aktivt val placeras premien i en traditionell pensionsförsäkring* i *Kåpan Pensioner*.

KOMPLETTERANDE ÅLDERSPENSION

Premien beräknas per månad och är 2,0 procent av hela den pensionsgrundande lönen. Pensionspremien placeras i en traditionell pensionsförsäkring i *Kåpan Pensioner*.

ÅLDERSPENSION FLEX – NYHET FRÅN 2024

Pensionspremien placeras i en traditionell pensionsförsäkring i *Kåpan Pensioner*. Premien beräknas per månad och är 1,6 procent av hela den kontant utbetalda lönen i anställningen. För dig som är född 1965 eller tidigare är premien 0,6 procent. Om du beviljas delspension tjänar du inte in ålderspension flex från den tidpunkten. Från oktober 2026 höjs premien till 1,7/0,7 procent.

FÖRMÅNSBESTÄMD ÅLDERS PENSION

En livslång pension som uppgår till 60 procent av den del av pensionsunderlaget som överstiger det så kallade taket (2026 ca 52 125 kr/mån). För hel pension krävs minst 30 statliga tjänsteår. Icke-statlig anställningstid före 2003 kan i vissa fall räknas med. För dig som är född 1943-1972 (1948-1974 för vissa grupper) är förmånsnivån högre.

För de nämnda åldersgrupperna finns också rätt till en förmånsbestämd pension för lön som ligger under taket, 9,5-0,5 procent av lönen, beroende på födelseår. För eventuell lön som överstiger 20 inkomstbasbelopp per år är pensionen lägre. Pensionsunderlaget räknas fram som ett genomsnitt av de fem årslöner som ligger närmast före 65 år (eller avgången om den sker tidigare).

Pensionspremie för premiebestämd pension tjänas in till 69 års ålder, medan den förmånsbestämda pensionen tjänas in mellan 28 och 65 års ålder.

Underlaget för de premiebestämda delarna utgår från den utbetalda lönen inklusive alla tillägg utom kostnadsersättningar. För *individuell* och *kompletterande* ålderspension bortses från löneavdrag på grund av sjukdom, arbetsskada eller föräldraledighet. För *ålderspension flex* räknas enbart faktiskt utbetald lön och tillägg. Underlaget för den förmånsbestämda pensionen baseras på den fasta lönen oavsett om den har betalats ut eller inte, plus utbetalda tillägg, utom övertids- och kostnadsersättningar.

För de premiebestämda pensionsdelarna kan du välja ett så kallat återbetalningsskydd. Om du har ett sådant skydd utbetalas försäkringskapitalet till make, sambo eller barn vid ett dödsfall. Om du inte har det, får du i stället högre avkastning på ditt sparande.

Uttag av alla pensionsdelar kan göras från 63 års ålder (från 61 års ålder om du är född 1965 eller tidigare – undantaget gäller inte för ålderspension flex). Du måste ansöka om pensionen hos arbetsgivaren eller SPV när det gäller den förmånsbestämda delen och via det eller de försäkringsbolag som förvaltar de premiebestämda pensionerna. Utbetalning sker livslångt eller under en begränsad tid enligt särskilda regler för varje del. Flexpension kan utbetalas under så kort tid som ett år.

Tre särskilda yrkesgrupper har lägre pensionsålder, 55 år för flygförare, 60 år för flygledare och 61 år för yrkesofficerare. Enligt övergångsregler kan också andra ha rätt till lägre pensionsålder. Yrkesofficerare kan komma överens med arbetsgivaren om att förskjuta utbetalningsperioden till en senare tidpunkt. Oavsett vilken pensionsålder som tillämpas för dig är det du som avgör när du vill ta ut pensionen.

* Vilka de valbara bolagen är kan du se på ofr.se

FÖR BÅDA AVDELNINGARNA

Sjukpension

Om du får sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan finns rätt till sjukpension till 67 års ålder.

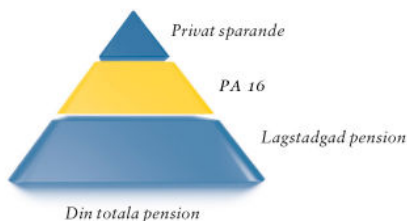
Efterlevandepension

Efterlevande make, sambo, registrerad partner och barn kan under vissa förutsättningar ha rätt till pension. Efterlevandepension till vuxen utbetalas under sex år, längst till dess att den avlidne skulle ha fyllt 75 år. Pensionen blir 5 920 kr/mån (2026). Om den avlidne hade en inkomst som översteg det s.k. taket (ca 52 125 kr/mån) blir pensionen högre för den lönedelen. Efterlevandepension till barn utbetalas längst till dess att barnet fyllt 20 år. Pensionen uppgår till 10 procent

av den avlidnes inkomstunderlag under taket och 25 procent av underlaget över taket. Finns det fler än ett barn delas ett förhöjt belopp mellan barnen.

Snabbfakta

- Möjligt att flytta tjänstepensionskapital inom ålderspension valbar eller individuell ålderspension till ett annat försäkringsbolag. För *Kåpan Pensioner* gäller flytträtten endast nya pensionspremier från den 1 juli 2016.
- Du och din arbetsgivare kan under vissa förutsättningar avtala om byte från Avdelning II till Avdelning I.
- Om den beräknade pensionspremien understiger en viss lägsta nivå betalas istället ett belopp motsvarande den beräknade premien som lön.
- Delpensionsavtalet fortsätter att gälla men enbart för dig som omfattas av Avdelning II och är född 1965 eller tidigare.
- PA16 ger möjlighet till så kallad lönevaxling till pension. Se särskilt faktablad från OFR.
- Tidvis tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän samt reservofficerare omfattas – oavsett födelseår – av Avdelning I när de tjänstgör i sådan befattning.

OFRs medlemsförbund:

Sveriges Lärare, Vision, Vårdförbundet, Fackförbundet ST, Akademikerförbundet SSR, Sveriges Läkarförbund, Polisförbundet, Ledarna, Officersförbundet, Försvarsförbundet, Tull-Kust, Förbundet Reservofficerarna och Fackförbundet Scen & Film.

Mer information hittar du på ofr.se

OFR
Offentliganställdas
Förhandlingsråd